

Weronika Górska
Apollo opuszczony przez Muzy

Integracyjny projekt społeczny „Apollo” powstał z myślą o włączeniu do środowiska tanecznego osób dotąd z niego wykluczanych. W jego ramach odbyły się trzymiesięczne, intensywne warsztaty pozwalające nabyć większej świadomości ciała oraz profesjonalnych umiejętności choreograficznych, a także rozmowy o życiowych doświadczeniach uczestników, ich społecznym funkcjonowaniu oraz odkrywaniu tanecznej pasji. Zwieńczeniem procesu był pokaz wyreżyserowany przez Tobiasza Sebastiana Berga, który nawiązywał do baletu Igora Strawińskiego, z choreografią George'a Balantine. Udział w nim wzięło czterech tancerzy, różniących się zarówno pod względem generacyjnym, jak też motorycznym – dwóch z nich poruszało się na wózkach inwalidzkich. Na miejsce prezentacji wybrano postindustrialną przestrzeń Muzeum Hutnictwa w Chorzowie, w sposób symboliczny pokazującą potencjał przemiany, przekształcenia tego, co uznano za bezużyteczne, w nową, wartościową jakość.

Podczas pokazu podziwialiśmy zarówno występy solowe, jak też grupowe, podczas których okazało się, że ruchy nóg mogą zostać zastąpione przez dynamiczne, a zarazem pełne gracji ruchy kół wózków oraz że znakomicie wytrenowane i pięknie wyrzeźbione górne partie ciała są w tańcu wielkim atutem. Występ czterech Apollów zaprzeczył stereotypom, zgodnie z którymi tancerz musi być młody czy że zarówno taniec, jak też przemieszczanie się na wózku, są „niemęskie”. Z każdego z nich emanowały siła i pewność siebie, a wrażliwość, jakiej wymaga zajmowanie się jakąkolwiek dziedziną sztuki, znakomicie z tymi cechami współgrała i dopełniała je.

Na ekranie za plecami Apollów wyświetlały się najpierw opisy wykonywanych przez nich – tradycyjnie bądź przy użyciu wózków – figur, a następnie ich wypowiedzi, zebrane podczas warsztatów poprzedzających wydarzenie. Wskazywały one, że nauka chodzenia o kulach czy bycia samodzielnym mimo niepełnosprawności może okazać się równie wielkim wyzwaniem, co uzyskanie dyplomu z tańca. Osiągnięcie obu celów wymaga bowiem ogromnej determinacji i konsekwencji, przewyciężenia słabości ciała oraz wykorzystania jego mocnych stron, a także wsparcia życzliwych osób, w tym profesjonalnych rehabilitantów czy nauczycieli. Nasuwa się zatem wniosek, że kiedy Apolla opuszczają muzy, jak w balecie Igora Strawińskiego, powinien on szukać innych muz. Gdzieś z pewnością istnieją, gotowe pomóc wzbic się ponad swoje ograniczenia i doświadczyć twórczej ekstazy.

„Apollo”, spektakl powstały w wyniku integracyjnego projektu społecznego, w ramach Przestrzeni Sztuki, reżyseria i choreografia: Tobiasz Sebastian Berg, występują: Łukasz Zgórka, Maciej Kempa, Rafał Gajewski, Mateusz Kubas, Muzeum Hutnictwa w Chorzowie, 1-2 grudnia 2023.